

रासी सोनारी गाउँपालिका
गाउँसभामा अध्यक्ष श्री तप्त बहादुर पौडेलद्वारा प्रस्तुत्
आ.व. २०७९/८० को
नीति तथा कार्यक्रम

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
अगैया, बाँके
२०७९ आषाढ १०

राप्तीसोनारी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, २०७९।८०

यस राप्तीसोनारी गाउँपालिकाको ११औं गाउँसभामा उपस्थित गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्यू, कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु, संचारकर्मी पत्रकार ज्यू तथा गाउँपालिकाका कर्मचारी मित्रहरु ।

सर्वप्रथम,

राप्तीसोनारी पालिकाको आ.ब. २०७९/०८० को नीति, कार्यक्रमतथा बजेट पेश गर्ने यो गरिमामय ११ औं सभामा सर्वप्रथम म संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपाल स्थापना लगायत नेपालका राजनैतिक परिवर्तनको प्रमुख आन्दोलनका विभिन्न काल खण्डमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु । त्यसैगरि नेपालमा भएका राजनीतिक परिवर्तनका विभिन्न आन्दोलनमा घाईते हुनुभएका योद्धाहरुको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु । राजनैतिक आन्दोलनमा वेपत्ता हुनुपुगेका र वेपत्ता पारिएका नागरिकहरुको खोजी तथा सार्वजनिक गर्न तदारुकता देखाउन संघीय तथाप्रदेश सरकारको ध्यानाकर्षण पनि गराउन चाहन्छु ।

नेपालको संविधान २०७२ जारी भएपछि मुलुकमा संघीयता संस्थागत भएको छ । संविधानले परिकल्पना गरेका तीनै तह संघ, प्रदेश र स्थानीयतहका दोस्रो निर्वाचन सम्पन्न भएको पनि केही समय व्यतित भईसकेको छ । संविधानले परिकल्पना गरेका संरचनाहरु स्थापना र क्रियाशिल हुदै गएका छन् । संविधानले व्यवस्था गरेका नागरिकका मौलिकहक हरु प्रचलन गराउनुपर्ने विषय सबै सरकारहरुका दायित्वका रूपमा रहेका छन् । राजनीतिक आन्दोलनले पूर्णता पाईसकेको अवस्थामा अब जनताको आर्थिक संवृद्धि हासिल गर्ने राष्ट्रिय अभियानमाहाम्रो ध्यान केन्द्रित गर्नुपर्ने अवस्थामा हामी आईपुगेका छौ ।

अबको हाम्रो गन्तव्य गरिवी निवारणका लागि आर्थिक संवृद्धि, सुशासन, सामाजिक समावेशीकरण, समावेशी विकास, सामाजिक न्याय सहितको आयको समान वितरण तर्फ हुनु जरुरी छ । यस्तो महत्वपूर्ण घडिमा हुन गईरहेको गाउँ सभाको शुभारम्भ सत्रमा सबै महानुभावहरुमा आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

भौगोलिक विविधताले भरपूर्ण राप्ती सोनारी गाउँपालिकामा राप्ती सोनारी गाउँपालिका जनसंख्याको हिसाबले नेपालकै दोस्रो ठूलो गाउँपालिका हो । विभिन्न जातजातिको मिश्रित वसोवास रहेको यस गाउँपालिकामा थारु जातिको बाहुल्यता रहेको छ । जातिअनुसार फरक फरक संस्कृती, भेषभुषा र

परम्परागत सम्पदाहरू रहेका छन् । यी हाम्रा गाउँपालिकाका सम्पती हुन् भन्ने मेरो बुझाई छ । यस्ता सम्पदाहरूको संरक्षण र सम्बद्र्धन गर्नु हामी निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको परम कर्तव्य हो । नेपालको संविधानले नेपाली जनताको सार्वभौमिकतालाई संवैधानिक, कानुनी र व्यवहारिक रूपमा स्थापित गरिसकेको परिप्रेक्ष्यमा संविधान प्रदत्त हक अधिकारहरू तथा राज्य र स्थानीय सरकारबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधाहरू सबै गाउँपालिका वासी समक्ष पुऱ्याउनु हाम्रो प्रमुख दायित्व हो । तथ्य तर्क र कानुनका आधारमा गाउँपालिका वासीका जायज कुराहरूको सम्बोधन गर्ने परिपाटीलाई निरन्तरता दिनुको साथै लोकप्रीयताका लागि मात्र नभई जनताका लागि आवश्यकताका आधारमा कार्य गर्न सकेमा मात्र गाउँपालिका र जनप्रतिनिधीहरूको गरिमा उच्च हुनेमा दुई मत हुन सक्दैन भन्ने मेरो ठम्याई छ ।

वर्तमान युग सूचना प्रविधीको युग हो । सूचना प्रविधीको यथेष्ट उपयोगबाट आज कैयौं मुलकका साथै हाम्रै देशका स्थानीय तहहरूले उल्लेख्य प्रगती हासिल गरिसकेका छन् । यस परिप्रेक्ष्यमा अबको हाम्रो विकास सूचना र तथ्यांकको विश्लेषण र अनुसन्धानमा आधारित रहेर हुनु पर्दछ । यसका लागि गाउँपालिकाको भुगोल, जनसंख्या, प्राकृतिक स्रोत साधन, संस्कृती, क्षमता र सम्भावनाहरूको तथ्यगत विवरण तयार गरी दुरुस्त राख्ने तर्फ हाम्रो ध्यान जानु पर्दछ । यसका लागि विकास र सेवा प्रवाहलाई सहजीकरण गर्ने गरि अर्पूण नीति र कानुनलाई पूर्णता दिने तथा आवश्यकता अनुसार नयाँ नीति र कानुन निर्माणमा प्राथमिकता दिनु पर्दछ । गाउँपालिकाका संस्थागत संरचनालाई सक्षम र कार्यमूलक बनाउनका साथै संरचनाहरूको कार्य प्रकृती, प्रदान गर्नु पर्ने सेवा र अवस्थितीको सही विश्लेषण गर्न सक्नु पर्दछ । यसका लागि जनप्रतिनिधीहरूको क्षमता अभिवृद्धी गरी अन्य क्षेत्रमा योग्य, विशेषज्ञ र दक्ष जनशक्ति विकास एवं परिचालन गर्न वृहतजनशक्ति योजनातर्जुमाको आवश्यकता मैले देखेको छु । गाउँपालिका भित्र उपलब्ध तर प्रयोग विहीन र कम प्रयोग भएका स्रोत र साधनलाई कुशलतापूर्वक परिचालन गर्नेतर्फ हाम्रो ध्यान केन्द्रितहुनु पर्दछ ।

राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धिका संवाहक कृषि, उर्जा, उद्योग, पर्यटन, जलस्रोत, व्यापार व्यवसाय जस्ता क्षेत्रहरूको सही उपयोग नै हो । सार्वजनिक, नीजि र सहकारी क्षेत्रको समेत यस क्षेत्रमा लगानी केन्द्रित गराउनु हामी सबैको उत्तिकै दायित्व छ । यसकालागि सम्बन्धित पक्षलाई प्रेरित गर्न सक्नु पर्दछ । कृषि तथा पशुपालनको व्यवसायिकरण र वजारीकरणका लागि पकेट क्षेत्र घोषणा गरी सो क्षेत्रमालगानी वढाउनु जरुरी छ ।

पर्यटन उद्योग मार्फत गाउँपालिकाको आम्दनी वृद्धि गर्नका लागि ऐतिहासिक महत्वका मठमन्दिर, भाषा र संस्कृतीको संरक्षण सम्बद्र्धन गर्नुका साथै शहरीकरणका लागि आवश्यक पूर्वाधारको

क्रमशःनिर्माण तथा व्यवस्थापनका साथै शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, विद्युत, इन्टरनेट र वैकिग क्षेत्रमा गाउँपालिका वासीको सहज पहुँचमा महत्व दिनु आवश्यक सम्झेको छु ।

शिक्षा क्षेत्रको विकास नभै गाउँपालिका वासीको उत्थान हुन नसक्ने भएकाले गाउँपालिका भित्र रहेका विद्यालयहरुमा रिक्त शिक्षक दरवन्दी मिलान तथा पूर्ती गर्ने,विद्यार्थी संख्या अत्यन्त न्यून भएका विद्यालयहरु एक आपसमा मर्ज गर्दै जाने, विद्यालयको भौतिक संरचनामा सुधार गर्ने, सबै विद्यालयमा क्रमशः इन्टरनेटको सुविधा पुऱ्याउने कार्य विशेष प्राथमिकतामा छ । वालवालिकाले विद्यालय छाड्ने कारणको अनुसन्धान गरी सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र वालमैत्री गाउँपालिकाको विकास गर्न अन्य साझेदार निकायसँग हातेमालो गरी शैक्षिक तथा वालवालिकाको क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।

छरिएका बस्तीहरू कृषि योग्यभूमि खेर गएर अन्य प्रयोजनमा बढ्दो प्रयोग, अनायन्त्रित खण्डीकरण बढ्दै गएको ,कृषि उत्पादनमा हास ,खाद्य सुरक्षामा प्रतिकूल प्रभाव, बन क्षेत्र जग्गा अतिक्रमण बढ्दै गएको खुल्ला स्थान को अभाव हुँदै गएको छ, त्यसको समाधान र व्यवस्थित बिकाशका लागि भूउपयोग योजना बनाएर अगाडि बढिने छ , गाउँपालिकाको विकासको लागि एकिकृत बृहत गुरुयोजना बनाएर स्मार्ट पालिकाको रुपमा विकास गरिने छ । विकास निर्माणको बृहत अभियानमा राप्ती सोनारी गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधी र गाउँपालिका वासी समेतले पनि योगदान पुऱ्याउनु जरुरी छ । यसैमा आधारित रहेर मैले गाउँपालिकाको आगामि आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम तयार पारी गाउँपालिका कार्यपालिकाको बैठकबाट पारित गराई आजको गरिमामय गाउँसभा समक्ष पेश गरेको छु । आगामी आ.व. को नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्दा गाउँपालिकाले निम्न विषयहरुलाई आधारको रुपमा लिएको व्यहोरा यहाँ प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

क. नेपालको संविधान (राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरु)

ख. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४

ग. अन्तर-सरकारी वित्तव्यवस्थापन ऐन, २०७४

घ. नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र चालु वजेट

ड. प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रम

च. स्थानीयतहको वजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४

छ. गाउँ पालिकाका चालु ऐन, नियम, कार्यविधि र निर्देशिकाहरु

ज. नेपाल सरकारको चालु पन्ध्रौ योजना

झ. दीगो विकास लक्ष्य २०१६-२०३०

ञ. राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का प्रतिवेदनहरु

- ट. राप्ति सोनारी गाउँपालिका कार्यपालिकाका सबै विषयगत समितिबाट प्राप्त सुझावहरू तथा निर्णयहरू,
- ठ. गउपालिका कार्यपालिका तथा गाउसभाका निर्णयहरू
- ड. राप्ति सोनारी गाउँपालिकाले आवश्यक देखेका विभिन्न विषयहरू ।

उपरोक्त आधारमा आगामि वर्षका योजना तथा बजेट कार्यक्रम छनौट गर्न निम्न प्राथमिकता क्षेत्र तोकीएका छन् । साथै वडास्तरबाट योजना तर्जुमा गर्दा समेत देहायअनुसारका प्राथमिकताका आधारमा तर्जुमा गर्न निर्देश गरिएको थियो ।

- क. आर्थिक विकास तथा गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने योजना
- ख. उत्पादनमूलक र छिटो प्रतिफल दिने योजना
- ग. राजश्व परिचालन र आन्तरिक आयमा उल्लेख्य योगदान पुऱ्याउने योजना
- घ. सेवाप्रवाह, संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि र सुशासनमा योगदान पुऱ्याउने योजना
- ड. स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित भई जनसहभागिताको अभिवृद्धि गर्ने योजना
- च. लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरणको अभिवृद्धि गर्ने योजना
- छ. दिगो विकास, वतावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापनमा योगदान पुऱ्याउने योजना
- ज. स्थान विशेषको संस्कृति र पहिचान प्रबर्धन गर्ने योजना
- झ. लक्षितवर्गका जिविको पार्जनमा सघाउ पुऱ्याउने योजना
- ञ. गाउँपालिका कार्यपालिकाका विषयगत समितिहरूका सुझाव र निर्णयहरू
- ट. गाउँपालिकाले आवश्यक देखेका विविधविषयहरू ।

उपस्थित महानुभावहरू अब म राप्ति सोनारी गाउँपालिकाले तय गरेका विषयगत क्षेत्रका नीतिहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१. विद्यालय उमेर समुहका सबै बालबालिकाको पढ्ने अधिकारको सुनिश्चितता गर्न अनिवार्य निःशुल्क आधारभूत शिक्षा सुनिश्चिता कायम गर्दै माध्यमिक तह सम्म निःशुल्क कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
२. विद्यालय शिक्षाको शैक्षिक गुणस्तरमा प्रमुख भूमिका अभिभावकको नै हुने हुदा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक बीचको त्रिकोणात्मक सम्बन्धलाई प्राथमिकता दिईनेछ । नमुनाको एउटा विद्यालयमा अभिभावक सचेतकको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. विद्यालय शिक्षालाई निरीक्षण, सुपरीवेक्षण, अनुगमन र मुल्याङ्कन गर्न स्थानीय स्तरबाट शिक्षा समिति, विषय विज्ञ, प्रधानाध्यापक र स्रोत शिक्षकको व्यवस्था गरि नियमित अनुगमन, निरीक्षण गरि शैक्षिक गुणस्तर मापन गरिनेछ ।

४. विद्यार्थी संख्या र सेवा क्षेत्रको आधारमा विद्यालय मर्ज र कक्षा वा तह घटाउने कार्यक्रमलाई अगाडी बढाईनेछ ।
५. विद्यालयको परिसर, शौचालय, बाहिरी वातावरण र पर्खाललाई सरसफाई गर्न लगाईनेछ र सबै विद्यालयलाई स्वच्छ तथा हरियालि बनाइनेछ । हरियाली विद्यालयको लागि एक शिक्षक एक विरुवा कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
६. पढाई उत्सव/शैक्षिक प्रदर्शनी मेला/अतिरिक्त क्रियाकलाप/कक्षा कोठामा आधारित पठन सिप परीक्षण,स्तरमापन परीक्षा र Bench Marking लाई प्राथमिकता दिई पठन सिपको विकास गरिनेछ । गाउँपालिका कार्यालयको परिसरमा नमुना पुस्तकालय स्थापना गरिनेछ ।
७. प्रत्येक दिन शिक्षामा नयाँ शिक्षण सिकाई आयामको प्रादुर्भाव भईरहेको सन्दर्भमा प्रधानाध्यापक र विषयगत शिक्षकलाई शैक्षिक गुणस्तर बृद्धिमा नवीनतम चिन्तन जगाउन पेशागत क्षमता विकास तालिम संचालन गरिनेछ ।
८. संस्थागत विद्यालयमा न्यूनतम मापदण्ड अनुसार संचालन हुनु पर्ने, शुल्क निर्धारण, छात्रवृत्ति लगायत अन्य क्रियाकलाप संचालन गरे/नगरेको एकीन गर्ने साथै सार्वजनिक र निजी विद्यालयको विचको असल अभ्यास आदानप्रदान कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ संचालन गरिनेछ ।
९. कुनैपनि विद्यार्थीलाई जातजाति, भाषा धर्म,वर्ग विशेष वा लैंगिक वा शारीरिक हिसाबले विभेद नगरी सबै विद्यालयहरूलाई विभेदरहित र बालमैत्री विद्यालयको रूपमा रूपान्तरण गरिनेछ ।
१०. उत्तीर्ण दर, कक्षा दोहोर्याउने दर, कक्षा छाड्ने दर, निश्चित तह पूरा गर्ने दर, खुद भर्ना दर, कोरा भर्ना दर, उपलब्धी स्तर जस्ता सूचकहरूका आधारमा प्रत्येक विद्यालयको आन्तरिक सक्षमता पहिचान र विश्लेषण गर्दै मौजुदा अवस्थाको आधारमा पछिल्ला वर्षहरूका लागि लक्ष्य निर्धारणका साथै शैक्षिक उपलब्धी बढाउन बस्तुगत कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । राष्ट्रिय तथा प्रदेशस्तरसँग शैक्षिक गुणस्तरको तुलनात्मक अवस्था विश्लेषण गरिनेछ ।
११. कम्प्युटर,Internet Connectivity जस्ता सूचना तथा प्रविधिको माध्यमबाट शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीलाई त्यससँग सम्बन्धित आधारभूत ज्ञान, सीप प्राप्त गर्न अभिप्रेरित गर्दै शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापमा ICT को प्रयोग गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ ।
१२. E-Librabryको व्यावस्थापन गरि सुचना प्रविधिको माध्यमबाट सिकाई गर्ने वातावरण बनाइने छ ।
१३. यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने विपन्न तथा आर्थिक रूपले कमजोर महिला,एकलमहिला, दलित,जनजाती,अपाङ्ग तथा अन्य वर्गका बालबालिकाको उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने ईच्छालाई पुरा गर्न तथा उच्चस्तरीय प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्न बहु प्राविधिक शिक्षालय तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
१४. सरसफाई र स्वच्छताको लागि सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत सम्पूर्ण छात्राहरूलाई Sanitary Pad को व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. सामुदायिक सिकाई केन्द्र मार्फत अनौपचारिक,बैकल्पिक तथा निरन्तर शिक्षा संचालन गर्दै स्काउट, बालक्लव, जुनियर रेडक्रस सोसाइटी आदि गठन गरी विद्यार्थीहरूमा सामाजिक कामप्रति श्रद्धाको भावना विकास गराउन पहल गरिनेछ । साथै सार्वजनिक विद्यालयमा मेरो एक दिन कार्यक्रम लागु गरि कम्तिमा महिनामा एकपटक जनप्रतिनिधि विद्यालयमा जाने व्यवस्था गरिने छ ।

१६. दक्ष शिक्षक नियमित विद्यार्थी: प्रभावकारी शिक्षण गुणस्तरीय सिकाई को लक्ष्य हासिल गर्न विद्यालयको शैक्षिक वातावरण, शिक्षक र विद्यार्थीको उपस्थिति, अन्तरविद्यालय परीक्षा केन्द्र र परीक्षण पद्धति जस्ता विधि अवलम्बन गरिनुका साथै शिक्षकको क्षमता विकासमा सघाउ पुग्ने कार्यक्रम संचालनमा विशेष जोड दिइनेछ
१७. समुदायस्तरमा रहेका बालविकास केन्द्रहरूको स्तरोन्नति गरी वडास्तरबाटै नमूनायोग्य कार्य गर्न प्रोत्साहित गरीनुका साथै बालविकास केन्द्रमा कार्यरत सहजकर्ताहरूको योगदानलाई उचित मूल्याङ्कन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । यस अन्तर्गत प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराइनेछ ।
१८. सामुदायिक विद्यालयको विद्यार्थीको यातायातको लागि स्कुल बसको व्यवस्थालाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
१९. यस गाउँपालिका भित्र सञ्चालित सामुदायिक क्याम्पसको लागि अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
२०. विद्यालय शिक्षाको आधार प्रारम्भिक कक्षाहरूलाई बालमैत्री बनाउन छापासय कक्षाकोठा, तालिम प्राप्त शिक्षक र आधारभुत शैक्षिक सामग्रीहरूको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२१. शैक्षिक अनुदानको कार्यक्रमलाई विद्यार्थी शिक्षक अनुपात, कार्य सम्पादन र विद्यालय सुधार योजना आदिका माध्यमबाट न्यायोचित ढंगले सम्बोधन गरिनुका साथै प्राविधिक विषय संचालन गर्न विद्यालयहरूलाई प्रोत्साहन दिइनेछ ।
२२. गाउँ क्षेत्र भित्र रहेका विद्यालयहरू मध्येबाट नमुना विद्यालय छनौट गरि ति विद्यालयलाई पर्याप्त पूर्वाधार विकासमा प्रोत्साहन गर्दै गाउँ क्षेत्रको शैक्षिक गुणस्तर, सरसफाई एवं व्यवस्थापकीय दृष्टिले उत्कृष्ट रहेका विद्यालय छनौट गरि पुरस्कृत गरिनेछ ।
२३. गाउँ शिक्षा योजना र स्थानीय पाठ्यक्रमको कार्यान्वयन लागि पाठ्यपुस्तक विकास गर्ने तथा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न अनुगमनलाई थप व्यवस्थित र बैज्ञानिक बनाउन उपचारात्मक निरीक्षण जस्ता साधनहरूको अवलम्बन गरिनुका साथै विद्यालय शिक्षामा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरि शैक्षिक व्यवस्थापनलाई चुस्त दुरुस्त पारिनेछ ।
२४. अध्यक्ष तथा राष्ट्रपति कप खेलकुद प्रतियोगिता तथा अन्य खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गरि युवा तथा विद्यार्थीहरूमा स्वच्छ प्रतिस्पर्धी भावनाको विकास गराई शारीरिक, मानसिक र शैक्षिक विकास गर्ने नीति लिइनेछ । खेलकुदमा विद्यार्थी तयारीको लागि विद्यालयमा खेलकुद सामग्री वितरण गरिनेछ ।
२५. आत्म अनुशासनको लागि खेलकुद भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै खेलाडि तथा खेल पूर्वाधारमा लगानी बढाउन प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ । साथै युवा लक्षित विभिन्न क्षमता विकास तथा सिप हस्तान्तरण कार्यक्रममा जोड दिइनेछ ।
२६. युवा तथा शैक्षिक बेरोजगारहरूलाई प्राथमिकतामा दिई स्वरोजगार मुलक कार्यमा संलग्न स्थानीय युवा उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
२७. बालविकासका लागि सामग्री प्रत्येक वडामा कम्तीमा न्यूनतम मापदण्डको बालविकास केन्द्र संचालन गरिनेछ ।
२८. माध्यमिक विद्यालयमा Math Lab स्थापना गरि विद्यार्थीको गणितिय अबधारणा विकासमा जोड दिइनेछ ।

२९. "शिक्षक झोला" कार्यक्रम लागुगरि प्रत्येक शिक्षकको झोलामा शिक्षक डायरी, पाठ्यक्रम , शिक्षक निर्देशिका, पाठ्यपुस्तक,Laptop,Pendrive सहितको कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
३०. अथिति शिक्षक शिक्षण कार्यक्रम: कम्तिमा महिनाको एक पटक छिमेकी विद्यालयमा मुख्य विषयका शिक्षकले शिक्षण गर्नुपर्ने छ ।
३१. प्रत्येक महिना एउटा समाजको संघर्षशील व्यक्ति मार्फत कक्षा संचालन गरिनेछ ।
३२. स्थानीय पाठ्यक्रमको सन्दर्भ सामग्रीका लागि स्थानिय विषयका विषयलाई समेट्ने,Documentary विकास गरिनेछ ।
३३. शैक्षिक समस्या सामाधान मुख्य विषयका शिक्षकहरुको Roster शिक्षक संजाल गठन गरिनेछ ।
३४. परम्परागत सिप, पेशा, व्यवसायको संरक्षणको लागि विद्यालयमा परम्परागत सिप विकास कार्यक्रम नमुनाको रूपमा नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय अगैयामा "दुना टपरी निर्माण" कार्य संचालन गरिनेछ ।
३५. विद्यालयमा ICT मैत्री शिक्षण गर्ने शिक्षकलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम गरिनेछ ।
३६. विद्यार्थीहरुको अवस्था पहिचान गर्न वर्षमा दुई पटक शिविर संचालन गरिनेछ ।
३७. सुस्त मनस्थिति बहिरा तथा कमजोर शिकाइ भएका ढिलो सिक्ने बालबालिकालाई उपचारात्मक शिक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
३८. सरकारी विद्यालयका विद्यार्थीहरुको एकै प्रकारको ड्रेसकोड लागु गरिनेछ ।
३९. विद्यालय संचालन भएको तह अनुसारको स्थायी प्रधानाध्यपक नियुक्त गर्ने कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।
४०. राष्ट्रिय भारोत्तोलन खेलाडि मृतक सन्जु थारुको नाममा अक्षय कोष स्थापना गरि हरेक वर्ष राष्ट्रपति खेलकुद प्रतियोगितामा उत्कृष्ट खेलाडीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
४१. खेलमैदानको निर्माण कार्यलाई प्राथमिक तादिदै सम्भावित ठाउँहरुको अध्ययन गरि खेल मैदान निर्माण कार्य गर्न विभिन्न निकायसँग पहल गरिनेछ ।
४२. जेष्ठ नागरीक, पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका तथा असक्त अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्वास्थ्य परिक्षण वर्षमा कम्तिमा एक पटक घर घरमा गई गरिनेछ । विभिन्न रोग सम्बद्ध स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ । सिकलसेल रोगको परिक्षणको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
४३. रेविज र सर्पदंशको उपचारलाई व्यवस्थित गरिनुका साथै बैजापुरमा भएको सर्पदंश उपचार केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
४४. प्रत्येक वडाहरुमा टोल विकास संस्थाहरु गठन गरीनुका साथै उक्त टोल विकास संस्थाहरुलाई परिचालन गरि विकास निर्माण तथा सरसफाईका कार्यक्रमहरु अगाडि बढाइने छ । फोहोर व्यवस्थापनका लागि सवारीको व्यवस्थालाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । टोल विकास संस्था संचालनमा लाभग्राहीको सदस्य संख्याको आधारमा सिड मनिको व्यवस्था गरिनेछ ।
४५. गाउँपालिका भित्रका खाली सार्वजनिक जग्गाको अभिलेखिकरण गरी विभिन्न जातका बोटबिरुवाहरु बृक्षारोपण गरी दिर्घकालीन संरक्षणको नीति लिइने छ । साथै पार्क निर्माणको लागि बिनियोजित रकमको कम्तिमा ४० प्रतिशत रकम अनिवार्य रूपमा हरियाली कार्यक्रमको लागि खर्च गर्ने पर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । एक घर एक विरुवा कार्यक्रम लागु गरिने छ

४६. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि विशेष नीति लिइनेछ । यस गाउँपालिकामा स्थापित आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रलाई आधारभूत स्रोतसाधन सम्पन्न बनाइनेछ । सबै वडा कार्यालयहरूमा विपद् व्यवस्थापनका आधारभूत सामग्री भण्डारणको व्यवस्था मिलाइनुका साथै विपद्को समयमा राहत तथा उद्धारलाई सहज बनाउन आवश्यक पुर्वाधार निर्माण गरिनेछ ।
४७. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गरेका अन्य सरकारी, गैरसरकारी निकायसंग समन्वय तथा सहकार्य गरी समानान्तर सिकाइको अवधारणालाई व्यवहारमा लागु गर्न गाउँपालिकाले निर्माण गरेका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी योजनालाई उच्च प्राथमिकतामा राखि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४८. वातावरण, सरसफाई तथा विपद् व्यवस्थापन तथा अन्य क्षेत्रमा उदाहरणीय कार्य गर्ने व्यक्ति, संस्था र टोलबिकास संस्थालाई पुरस्कृत गरी प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ । वन्यजन्तुबाट हुने क्षेतिमा क्षेतिपुर्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
४९. गाउँपालिका भित्र फोहर संकलन गर्दा स्रोतमा नै छुट्याउने गरी नागरिकलाई प्रोत्साहित गरिने छ । साथै Reduce, Reuse र Recycle को अवधारणालाई व्यवहारमा उतार्न सचेतनात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
५०. तोकिएको भन्दा बाहेक ठाउँमा पार्किङ गर्ने, फोहर व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक सवारी साधनमा डष्टबीन नराख्ने, फुटपाथमा र सडकमा निर्माण सामग्री राख्ने, सतही ढलमा शौचालयको ढल मिसाउने लगायतका वातावरण बिगार्ने जस्ता गतिविधि निरुत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
५१. एक घर, एक धाराको नीतिलाई आत्मसात गर्दै प्रत्येक घरमा स्वच्छ खानेपानिको लागि धारा व्यवस्थापन गरिनेछ । राप्ती सोनारी गाउँवासीको खानेपानीमा पहुँच अभिवृद्धि गर्नका लागि आधार रेखा तयार गर्ने तथा वास इकाईको स्थापना गरी खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी कार्य संचालन गरिनेछ ।
५२. कृषकहरूलाई व्यावसायिक खेती पद्धति तर्फ उन्मुख गराउन खेती योग्य जमिनको चक्लाबन्दी गर्ने कार्यमा उत्प्रेरित गर्ने खालका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५३. कृषि उत्पादनले उचित मूल्य पाउने गरी बजारको व्यवस्था गरिनेछ । साथै गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका बजारवाट टाढा भएका ठाउँबाट कृषि उपजलाई बजारसम्म पुऱ्याउन सहकारीसँग सहकार्य गरि ढुवानीमा विशेष अनुदान प्रदान गरिनेछ ।
५४. मसलादार कृषि उत्पादनमा जोड दिइ मसलाम ब्रान्डिङ गर्ने कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
५५. कृषक समूह र सहकारीको सहकार्यमा समुहिक खेति प्रणाली मार्फत कृषकहरूलाई संगठित र आत्मनिर्भर तुल्याइनेछ । संघीय सरकारसँगको समन्वयमा कृषक तथा मजदुरहरूको पहिचान र वर्गीकरण गरी उनिहरूलाई परिचय पत्र वितरण गरिनेछ ।
५६. कृषिमा आधुनिक प्रविधि भित्राउँदै एकल तथा सामुहिकरूपमा किसानलाई आत्मनिर्भर बनाउन कृषिको व्यावसायीकरण, बैज्ञानिकीरण तथा विविधीकरणमा जोड दिइनेछ । कृषिक्षेत्रमा आवश्यक

श्रमशक्तिको अभावलाई दृष्टिगत गर्दै आवश्यक ज्ञान, सीप, प्रविधि र लगानीको वातावरण सिर्जना गरि यान्त्रीकरणमा विशेष जोड दिईने छ ।

५७. कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वढाउन कृषकहरूलाई कृषि उत्पादन सामग्रीमा ७५ प्रतिशत अनुदान तथा उपकरणमा ५० प्रतिशत अनुदान दिइनेछ ।

५८. सिंचाईको अभाव भएका क्षेत्रमा सुख्खा सहन सक्ने बालीको खेती गर्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ र सिंचाईको लागी आकाशे पानी संकलनका लागी विभिन्न कार्यक्रम तथा थोपा सिंचाई लगायतका उपयुक्त प्रविधि प्रयोग गर्न कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै कृषि क्षेत्र तथा कृषि औजार तथा सिंचाईको लागी आवश्यक पर्ने विद्युत सहूलियत दरमा सवै किसानको पहुँचमा पुर्याउन सहयोग गरिनेछ र गाउँ क्षेत्र भित्रका सवै खेति योग्य जमिनमा सिंचाई सुविधा पुर्याउन जोड दिइनेछ ।

५९. निश्चित बालीको व्यवसायिक उत्पादन बढी हुने क्षेत्रलाई पकेट तथा ब्लक क्षेत्र निर्धारण गरि कृषकलाई एकिकृत सेवाहरू सर्वसुलभ रूपमा प्रदान गरिनेछ ।

६०. केराको पकेट क्षेत्र निर्धारण गरि व्यवसायिक केरा खेतलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

६१. सम्भाव्यता अध्ययन गरि पुष्प एवं फलफुल खेतिको पकेट क्षेत्र निर्धारण गरिनेछ ।

६२. गाउँपालिकालाई बिउ उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन बिउ आत्मनिर्भर कार्यक्रम संचालन गरिनुका साथै कृषकहरूको उत्पादनमा हुने जोखिम न्युनिकरण का लागी कृषि बिमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । पालिकाभित्रको बाँझो र खालि राखिएको जमिनमा अन्नबालि तथा फलफुल खेति लगाउने कार्य थालनी गरिनेछ । साथै औषधीजन्य जडिबुटिको संरक्षण गरिनेछ ।

६३. सिपालु राप्ती सोनारी कार्यक्रम लागु गरि बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका तथा विदेश तथा स्वदेशमै जागिर गुमाएका तथा बेरोजगार युवाहरूलाई व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालनमा तथा मागमा आधारित तालिममा मार्फत यूवा स्वरोजगारीका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । बैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिलाई अभिमुखिकरण संचालन गरिनेछ ।

६४. कम समयमा तयार हुने र बढी आमदानी दिने खालका खेती मार्फत विपन्न वर्ग र महिलाहरूको आयस्तर वृद्धि गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

६५. माटो परीक्षण र बाली संरक्षण सेवालाई विशेष कार्यक्रमको रूपमा प्रभावकारी तरिकाले अगाडी बढाईनेछ । साथै विषादीबाट मानव स्वास्थ्यमा पर्ने दुरगामी असरलाई मध्यनजर गर्दै रासायनिक मल तथा विषादीको प्रयोग कम गर्दै प्रागांरिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन दिइनेछ ।

६६. पशुपन्छीको नक्षसुधार, पौष्टिक दाना आहाराको व्यवस्था, पशुपन्छी स्वास्थ्य सेवा एवम् उत्पादित पशुजन्य पदार्थको बजारीकरणका चारै पक्षलाई समानान्तर रूपमा अगाडि बढाई एकीकृत रूपमा सेवा प्रदान गर्ने गरी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । पशुपालन व्यवसायलाई प्रबर्द्धन गर्न विभिन्न संघ सस्थासँग सहकार्य गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

६७. गाई, भैसी, बाखार बंगुरको कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई उन्नत नक्षका पशुहरूको संख्यामा वृद्धि गरिनेछ । करेसाबारीमा माछा पोखरी कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

६८. गुणस्तरीय पशुआहारको उपलब्धता बढाउन डालेघाँस, भुईँघाँस उत्पादन, बिउ वृद्धि, दाना, औषधी र घाँस समिश्रण मिनरल आदि उत्पादन र प्रयोगका साथै कृषिजन्य उप—पदार्थहरूको सदुपयोगलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि साइलेज उद्योग स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।
६९. पशुपन्छी विशेष उत्पादन क्षेत्र तोकी त्यस्ता क्षेत्रमा आवश्यक पूर्वाधारको विकास गरी नक्षसुधार, पशु आहारा, पशु स्वास्थ्य सेवा, सुलभ ऋण र बिमा सहितको प्राविधिक सेवा प्रदान गरिनेछ, साथै पशुपन्छी पालनमा बढदो महिला सहभागिता र महिला किसान सशक्तीकरणलाई केन्द्रित गर्दै साना तथा व्यवसायिक महिलामुखी कार्यक्रम सञ्चालनमा जोड दिइनेछ ।
७०. दूग्ध पदार्थ एवम् मासुको गुणस्तर र स्वच्छतालाई कायम राख्न बधशालादेखि भान्छासम्म स्वच्छ र स्वस्थ मासु एवं गोठदेखि ओठसम्म स्वच्छ र स्वस्थ दूध कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
७१. आहारा व्यवस्थापनमा सुधार तथा दाना घाँस आपुत्तिको लागि महिलाको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तीकरणका लागि सिप विकास तथा व्यक्तित्व विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरी स्थानीय व्यवसायी महिलाद्वारा उत्पादित व्यवसायिक उत्पादनलाई राष्ट्रिय स्तरको बजारमा पहिचान गराउने तर्फ विशेष जोड दिइनेछ ।
७२. भूमिहिन, सुकुम्वासी एवं अव्यवस्थित बसोवासको समस्या समाधान गर्न पहल गरी रासीसोनारी गाउँपालिकाको वडा नं १, ३, ४, ५, ६ र ७ मा रहेको गाउँ ब्लक जग्गाको लगत संकलन गरि आवश्यक प्रक्रिया अपनाई लालपुर्जा वितरण गरिने छ ।
७३. भू उपयोग नीति र भूमिको बर्गीकरण नीति लागु गरि गरिनेछ । साथै भूमिको खण्डीकरण रोकी बैज्ञानिक उपायोगमा जोड दिइनेछ । भू उपयोग योजना बनाई अविलम्ब कार्यान्वयन गरिनेछ । औद्योगिक ग्रामको स्थापनाको पहल गरिने छ ।
७४. नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत वडा छनौट गरि क्रमशः सम्पूर्ण वडाहरूमा संचालन गर्ने नीति अवलम्ब गरि कार्यक्रम अगाडी बढाईने छ ।
७५. रासीसोनारी गाउँपालिकाको वडा नं ३ मुक्तकमैया शिविरमा एकिकृत वस्ती निर्माणको लागि प्रक्रिया अगाडी बढाइने छ ।
७६. बादि, दलित, एकलमहिला, विपन्न र अल्पसंख्यक समुदायको जिवनस्तर बृद्धिका लागि आयआर्जन, सिपमुलक र सशक्तीकरणको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७७. यौन दुर्व्यवहार र घरेलु हिंसामा परेका महिलाहरूलाई उचित संरक्षण, न्याय, मनोसामाजिक परामर्श तथा आयआर्जनमा सहयोग पुऱ्याउने खालका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै पुनस्थापन केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
७८. एकल महिला लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । सामाजका अग्रज सम्मानित ज्येष्ठ नागरिको भूमिका र योगदानलाई उच्च महत्व दिई दिवा सेवा केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
७९. पालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेका सामुदायिक मेलमिलाप केन्द्रलाई सक्रिय बनाई विवाद समाधान स्थानीय स्तरमा गर्न पहल गरिनेछ ।
८०. मानव बेचबिखन नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । साथै यस सम्बन्धी कार्य गर्ने विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग समन्वय र सहकार्यमा कार्यक्रम गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

८१. अनाथ बालबालिकाको संरक्षण र सर्वाङ्गिक विकासका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८२. आमासँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । महिलाहरुको स्वास्थ्य लाई ख्याल गरि प्रजनन स्वास्थ्य र सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । मधेशी र मुस्लिम महिलाहरुका लागि आयआर्जन, सिपमुलक र सशक्तिकरणको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८३. अपाङ्गमैत्री भौतिक संरचना तयारमा जोड दिदै मध्यम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि रोजगारका अवसर सिर्जना गर्ने खालका व्यवसायिक तथा सिपमुलक कार्यक्रममा सहभागी गराई आत्मनिर्भर बनाउन सहयोग गरिनेछ ।
८४. बा आमासँग गाउँपालिका कार्यक्रममा मार्फत साहारा विहिन बा आमालाई संरक्षणको गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
८५. **हाम्रा बालबालिका** : राम्रा बालबालिकाको मान्यतालाई स्थापित गर्दै यस गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिकाको रूपमा घोषणा गरिनेछ । साथै बाल विवाह, बालश्रम मुक्त कार्यक्रम मार्फत बालबालिका माथि हुनसक्ने हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार रोकी बालबालिकाको मानसिक, शारीरिक तथा सामाजिक विकासमा सहयोग पुऱ्याउने कार्यक्रममा जोड दिईनेछ ।
८६. बालबालिकाको संरक्षण र सर्वाङ्गिक विकासका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८७. बादि समुदायको प्रत्येक परिवारको घरमा विद्युतलाईन जडान गरिनेछ र नेपाल विद्युतप्राधिकरणको नियमानुसार न्यनतम शुल्कमा शतप्रतिशत अनुदान दिइनेछ ।
८८. आदिवासी जनजाती, दलित, मुस्लिम, अल्पसंख्यक लगायतका समुदाय र अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा अति विपन्न बर्गलाई लक्षित गरी विभिन्न आयमूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै उक्त वर्ग तथा समुदायको सशक्तिकरणका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरि समावेशिकरण सहितको सामाजिक न्याय कायम गरिनेछ ।
८९. कर्मचारीहरुलाई उच्च मनोबल सहित कार्यगर्ने वातावरण तयार गरी उचित प्रोत्साहन गर्दै उनिहरुको क्षमता विकास, अनुशासन तथा वृत्ति विकासमा जोड दिदै कर्मचारी प्रशासनलाई जवाफदेही, प्रतिस्पर्धि र उत्प्रेरित बनाइनेछ ।
९०. पालिकाको प्रशासनिक कार्यलाई चुस्त दुरुस्त गर्नको लागि विभिन्न शाखा तथा इकाईहरु स्थापना गरि कार्य सञ्चालनगरिने डिजिटल पालिका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगले अगाडी वढाइने छ । त्यसका लागि पालिकाको डिजिटल प्रोफाइलको कार्यलाई अगाडी वढाइने छ । पालिकाको कार्यलाई सरल र सुलभ बनाउनकालागीपालिकाको एप्स सञ्चालनगरिने छ ।
९१. जनतासँग अध्यक्ष कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न हेलो अध्यक्ष कक्ष स्थापना प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ । गाउँपालिका अध्यक्षको सचिवालयलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
९२. सार्वजनिक सेवालाई शीघ्र, सरल, मितव्ययी र सबैको पहुँचमा पुऱ्याउने तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई स्वच्छ, निष्पक्ष पारदर्शी र सेवाग्राहीमैत्री बनाइनेछ । सेवाग्राहीमैत्री पूर्वाधार र सेवामा तल्लिन राष्ट्रसेवक तयार गर्न थप नियम तथा कार्यविधि बनाई लागू गरिनेछ ।
९३. नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेको भ्रष्टाचार र लैंगिक हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशिलता नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

९४. वित्तीय पारदर्शिता तथा सुशासनका लागि गाउँपालिका केन्द्र, विषयगत शाखा तथा वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था तथा विभिन्न संघ संस्थाबाट संचालन गरिने सबै प्रकृतिका कार्यक्रमहरू, बैठक, गोष्ठी, सभा लगायतका कार्यक्रममा संचालन खर्च कार्यक्रम पूर्व र यथार्थ खर्च कार्यक्रम समापन भएपछि अनिवार्य रूपले सार्वजनिक गरिनेछ ।
९५. कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी, जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास तालिम, नीतिगत अभिमुखिकरण जस्ता कार्यक्रमहरूलाई उच्च प्राथमिकतासाथ संचालन गरिनेछ ।
९६. सेवा प्रवाहालाई व्यवस्थित गर्न टोकन प्रणाली अबलम्बन गरिनेछ ।
९७. प्रत्येक वडाका टोल भित्रका समस्या तथा सल्लाह सुझवहरू ग्रहण गर्ने र कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन अध्यक्ष उपाध्यक्ष वडामा एक दिन मुस्कान सहितको कार्यक्रम प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गरिने छ ।
९८. हेलो कक्षलाई थप प्रभावकारी बनाउनका लागि सुझाव तथा गुनासो पेटिका राखिने छ । साथै प्रत्येक हप्तामा सो सुझाव तथा गुनासो पेटिका खोली सुझाव तथा गुनासोहरू शिरोधार्य गरि समाधान गरिने छ ।
९९. राजनैतिक दलको कार्यकारी पदमा रहेका शिक्षक तथा कर्मचारीलाई कारबाहीको दायरामा ल्याइनेछ
१००. श्वेत पत्रजारी गरी कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित गरिने छ ।
१०१. गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्वलाई सुदृढ गर्न करका दायराहरू बढाई कर सप्ताह, घरदैलो अभियान लगायतका राजश्व अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । साथै गाउँपालिकाबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरूमा कर तिर्ने व्यक्ति तथा संघसंस्थालाई मात्र सहभागी गराइने नीति लिईनेछ । साथै सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदातालाई कम्मान गर्ने कार्यक्रमको थालनी गरिनेछ ।
१०२. पालिकाको राजस्व वृद्धिका लागि आवश्यकता बमोजिमपालिका स्तरिय र वडास्तरिय अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । कर संकलन केन्द्र स्थापना गरि राजस्व वृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
१०३. गाउँपालिकाबाट यस आर्थिक वर्षमा सुरु भई सम्पन्न हुन नसकेका अधुरा योजनाहरू सम्पन्न गर्न प्राथमिकता दिइनेछ । साथै बहुवर्षिय योजनामा आवश्यकता अनुरूप बजेटको व्यवस्था गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०४. रासीसोनारी गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूलाई सडक सञ्जालमा जोड्नको लागि सडक यातायात गुरु योजना तयार गरिने छ । साथै सिचाई, खानेपानी गुरु योजना तयार गरि गाउँपालिकाको एकिकृत विकास योजना तयार गरिनेछ ।
१०५. गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवनको अभावमा सेवाप्रवाह कार्य एकदमै कठिन भएको अवस्थामा व्यवस्थित पार्किङ, बगैचासहितको प्रशासकीय भवनको पूर्वाधार निर्माण लागि जग्गा प्राप्तिको प्रक्रिया कार्य अगाडि बढाइने छ । सुविधासम्पन्न सेवाग्राहि प्रतिक्षालयनिर्माण गरिनुका साथै आफ्नै भवनमा संचालित वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्था परिसर व्यवस्थापनको लागि सुन्दरता र स्वच्छता कायम हुने किसिमका बगैचा निर्माण गरिनेछ ।

१०६. पालिका अन्तर्गत निर्माण गरिने पूर्वाधार विकासका अत्यावश्यक योजनाहरूको विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन (DPR) तयार गरि निर्माण कार्ययोजना अगाडी वढाइने छ ।
१०७. संचार मैत्री सरकार र विकासमैत्री संचारको अवधारणा अनुसार गाउँपालिकाका कृषि, वातावरण तथा समावेशी विकासमैत्री सामग्री प्रकाशन, प्रसारणमा एफ.एम.रेडियो, टेलिभिजन, पत्रपत्रिका लगायतका स्थानीय संचार माध्यमसँग सहकार्यमा जोड दिदै स्थानीय संचारकर्मीहरूलाई त्यस्ता सामग्री तयार पार्न प्रोत्साहन दिइने छ ।
१०८. पूर्वाधार विकासको क्षेत्र बाहेक अन्य लक्षित कार्यक्रम, क्षमता विकास कार्यक्रम तथा अन्य प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिता वृद्धिका लागि सबै वडामा एकरूपता आउने गरि सम्बन्धित विषयगत शाखा उपशाखा सँगको समन्वयमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०९. विकासलाई प्रभावकारी एवं गुणस्तरीय बनाउनका लागि टुक्रे योजना छनौट हुने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्दै ठुला योजनामा बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
११०. सबै वडा कार्यालयहरू आफ्नै भवनबाट संचालन गर्ने ध्येयका साथ आफ्नै भवन नभएका वडा कार्यालयहरूमा क्रमशः वडा कार्यालय भवन निर्माण गरी सेवा प्रवाहलाई सहज बनाउने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१११. रासी सोनारी गाउँपालिकामा भएका सुरक्षा निकायका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भार तथा निर्माणमा आवश्यक कार्य गरिनेछ ।
११२. कहाँ जाने सफारी घुमौँ रासी सोनारी कार्यक्रम मार्फत पर्यटन गुरुयोजना बनाई मुख्य मुख्य पर्यटकीय क्षेत्रको विकास, प्रवर्द्धन र प्रचार-प्रसार गरिनेछ । जंगल सफारी न्याफिटडूहोमस्टे सेवामा स्थानीय युवा व्यवसायीलाई आकर्षित गर्दै महोत्सव एवं साँस्कृतिक मेलाको माध्यमबाट पर्यटनको विकास गरी रोजगारी श्रृजना गर्न निजी क्षेत्र सँग सहकार्य गरिनेछ ।
११३. निजी वनलाई प्रोत्साहन गरि वन तथा वातावरण संरक्षणका लागी कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
११४. विभिन्न धार्मिक संस्थाहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धनका लागी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ
११५. गाउँपालिका अन्तर्गतका गौसालाहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन र ब्यवसायिकरणका लागी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरि कार्यान्वयन गरिने छ ।
११६. यस क्षेत्रमा रहेका भुवर भवानी लगायतका विभिन्न धार्मिकस्थल अन्य ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्व बोकेका स्थान एवं मस्जिद, इदगाह, चर्च मन्दिर, गुम्बा, मदरसा जस्ता धरोहरहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू संचालन गरिनुका साथै गाउँक्षेत्र भित्र रहेका ताल लगायतका ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्रको संरक्षण गरि गाउँपालिकाको सौन्दर्यता कायम गरिनेछ ।
११७. भाषा र संस्कृतिको सम्मान : लुकेका प्रतिभाको पहिचान भन्ने नीतिलाई शिरोधार्य गरी विविधतामा समेटिएका सबै जातजातिहरूको भाषा, संस्कृति, लोकसाहित्य, नृत्य, गित संगित, मेला, पर्व, जात्रा आदिको संरक्षण कार्यक्रममा सहयोग गरी सरोकारवालाहरूलाई यस्ता संरक्षणात्मक कार्यक्रम गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

११८. थारु जातिको संस्कृति संरक्षण र सम्वद्र्धनका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै लगत संकलन गरि बडगहर र चिकौँहवाहरुको लागि मासिक भत्ताको ब्यवस्था गरिने छ ।
११९. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सहकारी संघ संस्थाहरुको संचालन प्रक्रियालाई व्यवस्थित, गुणस्तरीय र पारदर्शी बनाउदै सहकारी क्षेत्रको विकास प्रवर्द्धनका लागि तालिम, क्षमता विकास, अनुगमन तथा नियमनमा विशेष जोड दिइनेछ । स्थानीय उत्पादन वृद्धि, रोजगारी सिर्जना, सामुहिक हित र आर्थिक उपार्जन गर्न सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
१२०. सहकारी संस्थाहरुलाई कृषि, दुग्ध, माछापालन जस्ता कम खर्चमा बढि फाइदा दिने उत्पादनमूलक कार्यमा लक्षित हुन जोड दिइनेछ । साथै सहकारीमा बचत गराई उद्यमीलाई सहज तरिकाले कर्जा उपलब्ध गराउन प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१२१. स्थानिय स्रोत र कच्चा पदार्थ, सीप श्रम र प्रविधिको उपयोग गर्ने गरी उद्योग प्रवर्द्धन गर्न विशेष जोड दिइनेछ । साथै लगानी मैत्री तथा प्रतिस्पर्धी औद्योगिक वातावरण बनाई औद्योगिक वस्तुको उत्पादन र रोजगारीका अवसरहरु अभिवृद्धि गर्ने नीति लिईने छ ।
१२२. सम्भावित वडाहरु पहिचान गरी साना तथा मझौला उद्योग स्थापना गर्ने नीति लिईनेछ । साना तथा घरेलु साथै हस्तकला सीप प्रयोग हुने खालका उद्योग प्रवर्द्धन गरी स्थानीय श्रम तथा सीपलाई रोजगारमुखी बनाईनेछ ।
१२३. सार्वजनिक स्थलमा रहेका सार्वजनिक सम्पत्ति तथा भौतिक संरचनाहरुको अभिलेखिकरण गरि नियमित मर्मत तथा सम्भारका साथ संरक्षण गरिनेछ ।
१२४. राप्ती सोनारी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र गरिने व्यापार व्यवसायलाई स्वच्छ प्रतिस्पर्धामा आधारित बनाउन प्रोत्साहित गरिनेछ । साथै नियमित बजार अनुगमन गरी उपभोक्ता हित संरक्षण गरिनेछ । पालिका उद्योग वाणिज्य संघ सँग सहकार्य गरी उद्योग व्यवसायको विकासमा परिचालन गरिनेछ ।
१२५. वन तथा वन्यजन्तु संरक्षणको लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति तथा सुरक्षा निकायको समन्वयमा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ । नदीजन्य पदार्थको अवैध उत्खनन् तथा ओसारपसारलाई नियन्त्रण गर्दै प्राकृतिक सम्पदाहरुको संरक्षणमा जोड दिइनेछ । अवैध क्रसर लगायतका उद्योग व्यवसायलाई कानुनको दायरामा ल्याइ नियमन गरिनेछ ।
१२६. दक्ष तथा सक्षम जनशक्तिको विकास गरी आन्तरिक रोजगारीको प्रवर्द्धन गर्न सिपमुलक तालिमको पहिचान गरी बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई आवश्यक तालिम दिइने छ । संघ तथा प्रदेशले ल्याएको रोजगारमुलक कार्यक्रमहरुमा अपनत्व कायम गर्दै रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गरी यस गाउँपालिकामा सूचिकृत भएका बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई न्युनतम रोजगारी प्रदान गर्न नीति लिइनेछ ।

१२७. गाउँपालिका भित्रका नदी तथा खोलाहरुमा तटबन्ध निर्माण गरी बाढी नियन्त्रण गर्नका साथै जंगली जनावरबाट कृषकलाई हुने क्षति न्युनिकरण गर्ने किसिमका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

१२८. गाउँपालिकाले तय गरेका नीति कार्यान्वयनको लागि सरकारी तथा गरैसरकारी संघ सस्थासंघ सहयोग, समन्वय र साझेदारीको कार्यनीति अबलम्बन गरिनेछ ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले सम्बद्ध रासी सोनारी नारालाई व्यवहारमा उतार्न विकासका प्राथमिकता र बजेट तर्जुमाको आधारलाई प्रस्तुत गरेको छ । यसको कार्यान्वयनका लागि प्राप्त हुने रचनात्मक सुझावलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिई सबैको संयुक्त प्रयास, समन्वय, सहकार्य र अपनत्व बोधबाट प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम रासी सोनारीको विकासमा कोशेढुंगा सावित हुनेछ । रासीसोनारी गाउँपालिकाकोसमग्र विकासको आधार तय गर्ने यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा सद्भाव र सल्लाह सुझाव दिनुहुने विषयगत समिति, विभिन्न राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, नीजि क्षेत्र, प्राज्ञिक क्षेत्र, संचारकर्मी, नागरिक समाज, अग्रज व्यक्तित्व, स्थानिय सामाजिक संघ संस्था लगायत आम गाउँवासीप्रति धन्यवाद ज्ञापन गर्दै हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ॥ ॥ ॥